

حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى و (ى.ن.ك) كىشەى نيوانيان و چەند سەرنجىك

ناسۇ غريب نەيلوى 2000

سەرھەتتا

ئەگەر بەمە بەستى كورت كوردنەنە (نەك گىرنگى پىن نەدان) نەگە پىننەنەنە بۇ كىشەنى سىياسى و كۆمەلەيەتى يەككىتى نىشتىمانى وەك حزبىكى بۇرژوازى لايەنگىرى بازارى ئازاد، لەگەل چەپ و كۆمۇنىزم بەگىشتى و تەنھا كىشەنى نىوان يەككىتى و حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى، وەك دوو حزبى سىياسى مجرد وەرگىرىن و زۆر قولى نەكەينەنە بۇ جىاوازىيە چىنايەتى يەكان، ئەوا ھىشتا بەسادەيى دەتوانىن بىيىن كە ئەو كىشەيە دەگەپتەنە بۇ مېژوويەكى دورتر لەوئى لەم دوايى يانەدا پووى داو و دروست تر ئەوئى بەلپىن لە پۇژى دروست بوونى (حكك) ەو دەست پىدەكات و يەككىتى كەمتر زمانى حيوارى لەگەل ئەم حزبەدا بەپىويست زانىو.

وەك لەسەر ەو بەمانايەك ووتم بەشېكى ئەم كىشەيە نىگەرانى يەككىتى بوو لەوجود گەشەنى چەپ و كۆمۇنىزم، بەلام ھۆى راستە و خوتر لەلايەكە وە طموحى يەككىتى يە بۇ دەستە مۆكردنى ھىزو لايەنەكانى ناوچەنى دەسلەتتى خۆى و بەكار ھىنانيان لە چوارچىوئى ستراتىجى خۇيدا و لەلايەكى تىرشە وە سىياسەتى جەنگى و چالاقى و راگە ياندنى و رۆژنەرى (بىن زەمىنەنى ماددى) حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى يە، ئەم كىشەيەنى پىك ھىناو لە نىوانياندا، كە دەورائىك توندو دەورائىك ھىواش درىژەنى بەخۆى داو، تا گەيشتو و بەكىشەنى ئەم دوايى يانە.

ھەلبەت ئەو ەش بلىم بېگەيەك لەو مېژو و، ھەردوولا بەمە بەستە و، وىستوويانە كەك لەيەكتر وەرگىرىن بۇ دژايەتى كوردنى ئىسلامى يەكان و بەو ھۆيەشە و لەيەكتر نىزىك بوونەتە و. ئەمە لەلايەن حزبى كۆمۇنىستە و تا ئاستى خۆشباو ەرى بەھىزو پىشتىوانى يەككىتى پۇيشت بۇ دروست كوردنى بەرەنى علمانى و لەھەلپژاردنى مامۇستاياندا بەسەر كەوتنى يەككىتى و ئەندام بوونى خۆى تىايدا، راپگە ياند كە بەرەنى علمانى سەر كەوتنى بە دەست ھىناو. بەلام بەھۆى ئەو دووفاكتەرەنى كە لەسەر ەو باس كورد (واتە طموحى يەككىتى بۇ دەستە مۆكردن و سىياسەتى جەنگى كۆمۇنىزمى كرىكارى) ئەم نىزىك بوونە و يە زۆر درىژەنى نەكىشا و سەر لەنوئى گىرژى دەستى پىدەكە و. ئەمەش بەتايىبەتى لەكاتىكدا كە حكك بەخەرىتەنى نوئى نىفوزى حزبەكان، لەھەلپژاردنى شارەوانى يەكان رازى نەبوو، وە جىگا و پىگى ئىسلامى يەكان و پىشتىوانى ئىرانىش بە نىسبەت يەككىتى يە و ئالوگۇرى بەسەردا ھاتبوو. سەرھەتا يەككىتى چەند دەعوايەكى، لەمەكەمەنى بەدائەنى سلىمانى لەسەر حكك تۇمار كورد، بۇ ئەوئى لەپىگەنى مەكەمە و ياساغى بكات، بەلام لەئەنجامى كىشە كىشەك دا، يەككىتى دەستى لەدەعوكانى ھەلگرت و دەرىش كەوت، ئەمە كىشەكەنى كۆتابى پىن ھىناو.

بەدواى تەقىنە وەكەنى 2000/6/17 دا لەبەردەم بالەخانەنى عەطار، نىزىك مزگەوتى حسىنىە و بارەگايەكى نىو ە ئاشكرائى مجلسى اعلئى لەسلىمانى، يەككىتى نىشتىمانى لەپىگائى شارەوانى سلىمانى يە وە بىرارىكى دەركرد بۇ كوردنە دەرە وەنى بارەگائى چەكدارى حزبەكان لەشارەكان، بەناوى سەلامەتى ژيانى ھاوولائى يانە و، بەتايىبەتىش حزبە عىراقى يەكان كە حكومەتى بەعس ھەرەشەنى تەقاندنە وەنى بارەگاكانيان دەكات. لەراستىشدا پۇژى بەعس ھەرەشە يەكى وائى ھەبوو، بەتايىبەتى لە (مۇتمرى وطنى و مجلسى اعلئى) سەر بەامرىكا و ئىران و مزگەوتى حسىنىەش وەك بەشېك لەو ھەرەشە يە، ئەگەر بارەگائى ئۇپۇزىسپوئى عىراقى لەكوردستان دەرنە كرىت.

حكك يەكك لەپەرخەنى كۆمۇنىستەكان و ناوخوئىشى ئەوئى كە لەبارى چالاقى يە وە زۆرتر كوردستانى يە نەك عىراقى، ھىچ بىنانوويەك بۇ عىراقى بوونى نەبوو بىجگە لەوئى ھەندىك لەو ەرەبانەنى كە لە دەستى حكومەتى بەعس ھەلپژاردنى ھەلپژاردنى ھەلپژاردنى دەدات و پادىوئى كىشى ھەيە بەزمانى ەرەبى پەخش دەكات. ئەمە بەجئى خۆى پۇژى بەعسى نىگەران كوردبوو.

بە ھەر حال، سەرچاو و مەودا و ئەنجامى بىرەرەكەنى سەرۇكى شارەوانى سلىمانى، ھەر لەچاوپىكە و تنى وەزىرى ناوخوئى سەرۇكى شارەوانى و كۆرە پۇژنامەگەرى يەكەنى بەرپىسى ئاسايشى گىشتى يە وە پۇشش بوو، يەكك لەگرفتەكانى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئەو ەبوو كە لەناو پۇكى ئەوانە حالى نەبوو.

چۆنىتى پوودا وەكە

چۆنىتى پوودانى كىشەكە بەھەر كەم و كورى يەكە وە بىت لەبەيان و راگە ياندن و پۇشش كوردنە وەكانى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى دا ھاتو وەكە:

— رۆژەكانى 7/9 و 8 تە لەفون و ئاوو كارەبايان لەبەكە و بارەگاكانيان بىو. (لەسەر تائى مانگى ھەتە وە ئاوى

كۆمىتە رابەرىيان بىبوو).

— رۆژەكانى 7/13 و 11 كۆبوونە وەو خۇپىشاندا نەكانيان بەچەك بللاو پىدەكردون.

- له دوانیوه پوځی 13 مانگه وه که مینیان له نزیك باره گاګانی کومیته پابه‌ری و کومیته‌ی سلیمانی داناوه و هه‌رچی ناسیویانه و گومانیان لیکردوه له وناوه گرتوویانه بڼه وه‌ی مقاومه میان که م بکه نه وه.
 - پوځی 7/14 گه ماروځی باره گاګانیان داوه و داوای خوږه ده‌سته و دانیان کردوه، له درپژده‌ی نه مه شدا به دوو جارو له دوو شوینی نزیك کومیته پابه‌ری و له ناو کومیته‌ی پابه‌ری دا ده‌رگیری پووی داوه و له نه نجامدا (5) که سسی حککع کوژراون و دوو که سیش به برینداری له شه‌پدا گیراون و سه یاره و کوژراوه کانیش ده‌ستیان به سهردا گیراوه.
 - هه‌ردوولا وارپک ده‌که ون شه‌وی 7/15 باره گاګانی مه‌کنه بی سیاسی و کومیته‌ی پابه‌ری و کومیته‌ی محلی سلیمانی چول‌بکه‌ن و بیگوازه‌وه باره‌گای رادیو.
 - له پوځی 7/15 بنکه‌ی سه‌نتره‌ی پاریزگاری مندالانی کوردستان ده‌ست به سهردا ده‌گرن.
 - به‌یانی 7/16 رادیو داوای دوو پوژ و ده‌ستان، به‌شپوه‌ی نا‌اسایی ده‌ست به‌کاره‌گانی ده‌کاته‌وه و پووداوه‌که راده‌گه‌یه‌نی.
 - هه‌ر نه و پوژه دیسانه‌وه گه ماروځی باره‌گاګان ده‌ده‌نه‌وه که‌خه‌ریکی چول‌کردن‌ین. نه‌مجاره‌یان باره‌گای رادیوش ده‌گرپته‌وه و هه‌موویان ده‌ست به سهردا ده‌گرن بیجگه له رادیو.
 - ئیواره‌ی پوځی 7/16، داوای وه‌فدی پابه‌ری حککع ده‌که‌ن بۆ مه‌به‌ستی گفتوگو، له‌کاتی گفتوگو‌دا حمایه‌کانیان چه‌ک ده‌که‌ن و خو‌شیان ده‌ست به سهرده‌که‌ن تا نه‌وکاته‌ی ئیمزای ده‌که‌ن که باره‌گاګانیان دابخه‌ن و له‌ناوچه‌ی ژیرده‌سه‌لاتی یه‌کیتی‌دا چالاکی‌نه‌که‌ن و که‌سیکی وه‌فده‌که‌ش ده‌نیرن بۆ چی‌به‌چی‌کردنی ریکه‌وتن‌نامه‌که‌ی سجن، داوای نه‌وه وه‌فده‌که‌وه‌موو گیراوه‌گانی تریش که ژماره‌یان نزیك به 50 که‌س بووه. نازاد ده‌که‌ن و پی‌یان ده‌لین که بچن بۆ هه‌ولیر.
 - داوای هه‌ولپکی سهره‌تایی، پارتیش بواری نه‌داوه به‌وشپوه‌یه بچنه هه‌ولپرو پیگای نه‌داون بیجگه له‌وه‌ی هه‌یانه باره‌گای زیاتر بکه‌نه‌وه.
 - پوځی 7/21 یش ده‌ست به سهر بنکه‌ی ریخراوی سهریه‌خوی ئافره‌تان و سه‌نتره‌ی پاریزگاری ژنان دا ده‌گرن و حمایه‌گانی ده‌ست گیر ده‌که‌ن و هه‌موو نه‌و ژن و منالانه‌ی که له‌وئ پاریزراون له‌گه‌ل خو‌یان ده‌به‌ن، که به‌پی‌ی هه‌وال داوای چه‌ند پوژیک یه‌کیکیان له‌لایه‌ن که‌س و کاری‌یه‌وه ده‌کوژریت.
 - به‌وشپوه‌یه حزبی کومونیسستی کریکاری هه‌موو بنکه‌و باره‌گا‌و سه‌نتره‌کانیان له‌ناوچه‌ی ده‌سه‌لاتی یه‌کیتی‌دا داده‌خری‌و وه‌ک حزبیکی ناقانونی مامه‌له ده‌کری‌و نه‌و حزبه‌ش چالاکی‌یه‌گانی خو‌ی به‌دزی یه‌کیتی، له‌ده‌روه‌ی عیراق فراوان ده‌کاته‌وه.
- نه‌وه‌ی جیگای سهرنجه‌ نه‌م پووداوه‌دا:**
- 1- برپاره‌که‌ی یه‌کیتی بۆ‌برنده‌ ده‌روه‌ی باره‌گای حزبه‌کان، به‌حزبی کومونیسستی کریکاری ده‌ستی‌پی‌کردو داوای داخستی باره‌گاګانی نه‌و حزبه‌ پیچراپه‌یه‌و خرایه سهر په‌فه.
 - 2- برپاره‌که‌ بۆ‌کرده‌ده‌روه‌ی باره‌گای چه‌کدار ده‌رکراوه، به‌لام بنکه‌ی سیاسی و سه‌نتره‌کان و بنکه‌ی ریخراوه‌ جه‌ماوه‌ری یه‌کانیشی گرتوته‌وه.
 - 3- نه‌و برپاره به‌حساب بۆ‌پاراستنی نه‌منیه‌تو سه‌لامه‌تی گیانی خه‌لک دراوه، به‌لام زیاتر له (15) پوژ چه‌ند گه‌ره‌کیک به‌هوی باره‌گاګانی (حککع) وه‌و میلیتاریزه‌ کراوه‌ ته‌قه‌ی تیدا‌کراوه‌ خو‌ینی تیا پڑاوه‌ ... تاد. به‌کورتی نه‌منیه‌تو ئاسایش له‌خه‌لک هه‌لگیراوه.
 - 4- داوایان له حککع کردوه ناوچه‌ی ده‌سه‌لاتی یه‌کیتی چی‌به‌پیل!! نه‌مه جیگای سهرنج دانه، چونکه نه‌ک هه‌ر له‌گه‌ل هیچ پره‌نسبیک کومه‌لگای مه‌ده‌نی‌دا ناگونجی، نامۆیه به‌ژیانی شاریش، کاتی خو‌ی خیل‌ه‌کان و ئا‌گاګان له‌گونه‌کاندا، نه‌وه‌ی له‌فرمان ده‌رچو‌وايه، له‌دئ ده‌ریان ده‌کردو له‌مافی ژیان له‌و دئ‌یه بی‌به‌ری‌یان ده‌کرد. به‌لام له‌کومه‌لگای شارستانی‌دا مافی هاوولاتی بوون و مافی دروست کردنی کومه‌له‌و ریخراوی سیاسی و جه‌ماوه‌ری و ... تاد، هه‌یه‌و نه‌م برپاره‌ی یه‌کیتی له‌گه‌ل هیچ کام له‌وانه‌دا ناگونجی و پیچه‌وانه‌ی یاسای حزب و ریخراوه‌گانی حکومه‌ته‌که‌ی خو‌شی‌یه‌تی.

5- دەست بەسەرگرتنى رابەرايەتى بۇ جىبە جىبە كىردى بىر پار لەلايەن حزبى نە يارەو، شتىكى نوئى نى يەو ئاشبە تالى 75 لەلايەن بارزانى و تەسرىحە كانى ئۇجالان لەزىندانەو و نمونەى ناسراون لە كوردستان و ناوچەكە . ئەو ەى جىگەى سەرنجە يەككىتى كەلگى لەم رىگايەش وەرگرتو و رابەرايەتى (حككە) يش بەحە جىمىكى بچوكترو و عىنى ناو پۆكى ئەو ەى ئەوانى دووبارە كىردەو .

حككە تەجربە يەكى تىرىشى ەبوو لەو بواردە، سالى 97 كەمقەپى (كەلار) داخرا، بەو ەو ەو ەبوو كە بەرپىرسانى ئەو مقەپەيان بانگ كىرد بۇ ئاسايش بەناوى گفتوگۆو لەوئى پىيان ووتىوون كە ئەوان دەست بەسەرن و نامە يەك بنوسن بۇ داخستنى مقەپەكە، تا بەريان بەدن، ئەوانىش ئەم كارەيان كىردو بەرىشيان نەدان تا وەفدى حزب لەسلىمانى يەو چوو گىراو كەلى ترو ئەوانىش و مومتە لەكاته كانىشى وەرگرتەو . ئەو كات پەخنى ۆر لەسەر ئەو ەو پىيانە ەبوو، كەچى وەفدى مەكتەب سىياسىش، لەو ەو ەو تىرى نەكرد .

6- ئەو ەى پووى دا شكىستىكى سىياسى و رىكخراو ەى بى تامى بۇ حزبى كۆمۇنىستى كىركارى تۆمار كىرد . حزبى كۆمۇنىستى كىركارى گەرم چوو پىش و سارد چوو ەو ەو ، لەبەر ئەو ەى بەرنامەى بۇ پىشپەو ەى دانابوو لەكاتىكدا مەوقىعەتى لەپاشەكشە دابوو . بە دواى ئەو ەو دا حزبى كۆمۇنىستى كىركارى قورسايى چالاكى خۆى برە دەرو ەو دەستى لەناو ەو شلتر كىرد، بەكردەو ەش كەمقەپە كانى نەما پىى كەوتە ەو ەو .

شەپو پىكدادان حەلقە يەك بوو لەو كىشەى ، يەككىتى ەرىش بەرو دەست پىشكەر بوو لەبەر ئەو ەى شەر لەبەر دەم و نىك بارەگا كانى حككە پووى داو .

هە ئۆستەكان

بەدواى ئەو پوودا ەو پىزىكى بەرىن لەلايەنە چەپ و كۆمۇنىستەكان و خەلكانى ئازادىخوازو ئەدىب و پۆشنىپىرانى پىشكە و تنخواز، بەياننامە نەى نارەزايەتىيان بلأوكردەو و بەشىو ەى جۆراو جۆر ەلۆيىست و پەلامارى يەككىتىيان بەخراپ و دژى ئازادى لەقە لەمدا، ئەمە لەكاتىكدا كە ەموو چاوەپوانيان دەكرد كە يەككىتى تەسفىەى حسابى خۆى لەگەل لاىەنى تردا بكات .

سەرەتاي پوودا ەو كە ترسو سلەمىنەو ەيەك ەبوو لە ەلۆيىست گرتن و وا دەخوئىنرايەو ە كە ەئىرشەكە بە حزبى كۆمۇنىستەو ە نەو ەستى . لەو ەلومە رجدە ووتە بىزىكى كۆمىتەى ناو ەندى لەبەر وارى 7/14 ەلۆيىستى بزوتنەو ەى بنىات نانى حزبى كىركارانى كۆمۇنىست – عىراق، لەو بارە يەو پوون كىردەو و پۆزى 17 مانگىش ژمارە 20 ەى پەيامى كۆمۇنىزم لە چاپ دەرهات كە لەگەل ەو ەو پوودا ەو كە دا، جارىكى تر ەلۆيىستەكەى كۆمىتە ناو ەندى بلأوكردەو ەو چەند كە ساپەتى و لاىە نىكش دانىشتان كىردەسەر چۆنىتى پووبە پووبوونەو ەى ئەو وەزە، ئەمە سەربەخۆ لە ەر شتى رچە شكىنى يەكى كىردوبە دواى دا بەيان و ەلۆيىستى نارەزايەتى ۆر بلأوبۆو ەو بەگشتى نارەزايەتى يەكى فراوان لەناو ەو ەو دەرو ەو تەنانت لەناو پىزەكانى يەككىتىشدا بەدى دەكرا .

ئەو ەى جىگاي سەرنجە ئەم نارەزايەتىيانە، سەربەخۆ لە حزبى كۆمۇنىستى كىركارى و بەرنامە و سىياسەتى ئەو بەرپۆە چوون و بە پلەى يەكەم بەرگى بوو لە ئازادى سىياسى . ئەمە نىشانەى ئەو ەى كە حەرەكەت بۇ پاراستنى ئازادى سىياسى و دەست گرتن بەچەمكى ئازادى يەو ەى ەشتا لە كوردستاندا ۆر بە ەيزو ەى ەيىزىك ناتوانى خۆى لەقەرەى بدات مەگەر شەپى سەرو مالى لەدژى خەلك پراگە ياندبى . ەرو ەا ئەمە نىشانى دەدات كە كار كىردن بۇ ئازادى لە حزبى كۆمۇنىستى كىركارى واو ترە .

هۆ سەرەكى يەكانى پوودا ەو كە

هۆى پوودانى ئەو كىشە يە، نە ئەو ەى كە حزبى كۆمۇنىستى كىركارى پىى وايە لە ئەنجامى گەشە و چالاكى فراوان و مەترسى دارى ئەو يەككىتى و ئىران و عىراق ناچار بوون زەربەى لىدەن و نە ئەو ەى كە يەككىتى لەپراگە ياندنى رەسمى دا، وەك مەسەلە يەكى ئەمنى باسى لەكىشەى نىوان خۆى و حككە كىردو دواى لىكدانەو ەكەش، وای پاساودا كە پىزى قانون ناگرن و شەپرفۆشى دەكەن و ... تاد .

بۇ ەموو كەس مەلومە ئەو لىدانە ەو ەى كە بەتەواوى سىياسى بوو . ەر يەكە لەو دوو حزبە، ەرىەكەيان بەماناى خۆى، دەورى ەبوو لەو كىشە يەدا بۇ تىگە ىشتنى زىاتر بەجىا باسى ەرىەكەيان دەكەم :

- تا ئەو جىبەى بە يەككىتى نىشتمانى دەگە پىتەو ؛

شكىستى يەكجارى رىككە و تننامەى واشنتون و بى سەمە رىبونى ەو ەلەكانى ئەمريكا بۇ بووزاندنەو ەى ئەو رىككە و تننامە يەو نەهاتنەو ەى بەرنامەى شىنەى و درىژماو ەى ئەمريكا لەعىراقدا، لەگەل پىوئىستى يە سىياسى و ئابوورى و حكومەتى يەكانى كوردستان و لەمەش واو تر

ئامادەنەبوونى ئەمىرىكا بۇ پىكھېننى پەيۋەندى تايىتەت و راستەوخۇ لەگەل كوردستان بېجگە لە و پەيۋەندى يەى لە پىنگاى كۆنگرەى نىشتەمانى ئۆپۆزسىۋنى عىراقە وە ھەيانە و بەم پى يەش كەم رەنگ بوونە وەى ئومىد بەسپاسەتى ئەمىرىكا، يەككىتى نىشتەمانى خستە ھەلومەرجىكى تازە وە كەناچارى كرد بۇ تەحكىمى دەسەلاتى خۇى لە جىياتى گومرگە كەى ابراھىم خلىل بگە پىتە وە سەر كۆمەلگا و لە جىياتى پىشتىوانى ئەمىرىكا، بەدواى دۆست و ھاوكارى ناوچە بى دا بگە پى لە عىراق و ئىران و توركىا. ھەلبەت فشار ھىنان بۇ پارتىش لەم دۆستايەتى يە ناوچە بى يە دا گرنكى خۇى ھەيە، چ لە و پو وە وە كە بىتتە بربەش لە پەيۋەندى لەگەل ئە و وولاتانە بۇ بە پىۋە چوونى كاروبارى سىياسى و ئابوورى خۇى، يان لە و پو وە وە كە فشارى ئە و وولاتانە بخاتە سەر پارتى بۇ پىككە و تن.

دىارە پەيۋەندى لەگەل ئە و وولاتانە التزاماتى خۇى ھەيە، گە مارۆدان و دەرپە پاندى ئۆپۆزسىۋن و بە ھىزكردنى دەست نىژە كانى خۇيان لە كوردستان يەككى لە ئامانجە كانى ئە و وولاتانە يە. لە ھەلومەرجىكى ئا و ھا دا:

يەكەم / فشارى حكومەتى عىراق بۇ لابرندى بارە گاى ئۆپۆزسىۋنى عىراقى و دوو م / فشارى ئىران بۇ لىدانى حككع (ھەر وەك فشارى توركىا بۇ لىدانى "PKK") واقعيەت پەيدا دەكات لە سىياسەتى يەككىتى دا.

لەناو ئۆپۆزسییۆنى عىراقىدا بۇ تەنھا حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى؟!

وہك بىنیمان راگە ياندنى پەسىمى يەككىتى نىشتىمانى كوردستان ئەوہ بوو گوايە لەبەر ئەمنىتە و سەلامەتى ژيانى خەلك بارەگای چەكدارى ھىزە عىراقى يەكان دەباتە دەرەوہى شارەكان. جگە لەفشارى عىراق ئەمە پەنگدانەوہى سىياسە تىكىش بوو، كە ئىتر بەقەدەر كەم پەنگ بوونەوہى ئومىد بەئەمريكا و غەرب، مانەوہى ئۆپۆزسییۆنى عىراقىش لەكوردستان بەقازانج نازانى، بەپىچەوانەى جارائەوہ كە وەك ھۆيەك بۇ نزيك بوونەوہ لە بەرنامەى ئەمريكا چاوى لى دەكرا. بەلام پرسىيار ئەوہ يە لەناو ئۆپۆزسییۆنى عىراقىدا بۆچى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى؟! لەبەرئەوہى:

- حككع خالى ھاوبەشى نيوان فشارى ئىران و عىراق بوو.
- ھىزىكى بى خاوەن و بى پىشتىوان بوو لەچا و ھىزەكانى تری ئۆپۆزسییۆندا.
- بەھۆى ئىعلامەكە يەوہ چەندىن ئىحراجات و ئىزعاجاتى ھەم لای دۆستەكانى و ھەم لەپراى گشتىدا بۇ يەككىتى پىك ھىنا بوو، كەبەنىسبەت يەككىتى يەوہ پىويستىيان بەراگرتن ھەبوو.
- ھىزو تواناى تاقى كرابوہ، ھەم وەكو خۆى و ھەم لەھەلخپاندنى ھىزى تردا.
- ئەم حزبە لەھەموو ھىزەكانى تر ئاسانتر و زووتر دەكەوتە داوہوہ.
- بەھۆى جموجۆلى سىياسى (حككا) وە ئىران سنوورەكانى داخست و ئەمەش بووہ ما يەى زيانىكى ئابوورى لە يەككىتى.

ئىران چ بەرژەوہندى يەكى لە ئىدانی حككع دا ھە يە؟!

جمھورى ئىسلامى ئىران دەمىكە لەپىنگاى فشارەوہ، لەكوردستانى عىراق تەسفىە حسابى خۆى لەگەل ئۆپۆزسییۆن كرددوہ. سەرپراى ئەوہى چالاكى سىياسى و سەربازى لى قەدەغە كرددوون. بوونى بەردەوامى ئىطلاعات و قەرارگاى پەمەزانىشى مسۆگەر كرددوہ، لەپال ئەوہ شدا بۇ دژايەتى كردنى حكومەتى عىراق كەلكىكى راستە و خۆى لەكوردستان وەرگرتوہ. بەلام:

• حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران لەدەرەوہى ئەم واقىعەت و پىكەوتەنى ئىران و يەككىتى جەولەى سىياسى ئىعلامى دەكات بۇ ئىران و كۆبوونەوہى جەماوہرى لەناو ئىراندا بەپى دەخات و نووسىن و بلاوكراوہ و پەسىمى پابەرايەتى دابەش دەكات و و كەمپىنى ئىعلامىشى لەئاستى دنيادا لەسەر ساز دەكات.

• ھەردوو حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق و ئىران شەرىكى ھەمىشەى و راگە يەنراويان لەدژى ئىسلامى يەكان و حكومەتى ئىسلامى ئىران ھە يە.

• پلىنۆمى دەھەمى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران لەسالى 1999دا (اصول رابطە با دولت ها) ي پەسەند كرددوہ، ئىران ترسىكى زۆرى لەوہە يە كە ئەم ھىزە لەگەل وولاتانى نەيارىدا پەيوەندى بگرى.

• حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران ئەمسال بۇ يەكەم جار (30 خوردا) ي سالى (60) ي ئىرانى رىز لى گرت (30 خوردا) تىايدا مجاھىدىن بۇ بەرگرى لە (بەنى صدر) لەدژى حزبى جمھورى اسلامى خۆپىشاندىنىكى لەتاران رىكخست و خۆپىشانداكە سەركوتى خويناوى كرا). (بىزەنى نىابتى) يەككە لەلایەنگرانى خەتى مجاھىدىن پىرۆزبايى لەم ھەلۆيستە تازە يەى (حككا) دەكات و ئەوہ بەگرنىگ دەزانى كە (حككا) ھاوپرىيى بكات لەگەل سەرنىگون تەلەبانى وەك مجاھىدىن دا (بۇ زانىبارى زياتر بگەرپرەوہ بۇ "كارگر امروز" ژمارە 64 ل 9) ئىران ترسى ھە يە لەوہى ئەم نزيك بوونەوانە لەئىندەدا كىشەى واقعى بۇ پىك بەئىن.

• سىياسەتى نوئى ئىران، بەتايبەتى دواى دووہمى خوردا (واتە ھاتنە سەركارى خاتەمى) بۇ ئىحتىواكردىنى ئۆپۆزسییۆن و لاوازكردىنى بەرەى چەپ لەناوچەكەدا.

• ئەم ھۆيانە كۆمارى ئىسلامىشى كرددۆتە بەشكە لەنەخشەى لىدانی حككع. ھەم بۇ پاشەكشە بەخۆى و ھەم بۇ پىش گرتن بەچالاكى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران لەكوردستانەوہ. ئەم راستى يەش لەپۆژنامەكانى ھەردوو بالى دەسەلاتدارەتى حوكمى ئىراندا (خامنەى و خاتەمى) پەنگى دايەوہ (كېهان و بہار) زۆر بەقەبەكراووى وەك خاوەنى كىشەكە ھەوالەكانيان بلاوكردەوہ.

له کاتیکدا که یه کیتی نیشتمانی پیوستی به نزیکیه تی زیاتر هه یه له گه ل ئیران، دۆستایه تی نوێ له گه ل تورکیا و ریگه پیدانی بۆ کردنه وه ی باره گا له کوردستان، تا راسته وخۆتر شوین سیاسه ته کانی بکه وئ، رازی کردنی زیاتری کۆماری ئیسلامیش ده خوازئ، بۆ ئه م رازی کردنه بیجگه له لیدانی (حکک) و به هیژکردنی جیگا و ریگای ئیسلامی یه کانی سه ره ئیران، وه ک دیوی دووه می ئه م لیدانه، هیچ شتیکی تر نه بوو بیدات، دیاره ئیرانیش ده زانی داواکاری خۆی چۆن و له کوئ دا پیشکەش ده کات.

لیدانی (حکک) به ته نه ا فشاری ئیران و عیراق بوو؟

ئه وانه ی لیکدانه وه یه کی رووکه شی یان له هه لومه رچی سیاسی هه یه وای بۆده چن و ئه گه ر له مه ش واوه تر بچن ده گه نه خه صله تی دژی ئازادی بوونی یه کیتی. به لام ئه مه له رووی چینه یه تی یه وه لیکدانه وه یه کی ناته واوه، وه زعیه تی تازه ی یه کیتی، واته بی ئومید بوون له ده وری ئیجابی ئه مریکا به قازانجی خۆی و دادانه وه ی په رده ی ره شی شانۆنامه ی واشنتۆن و بی که لک بوونی کۆنگره ی نیشتمانی عیراقی و..... تاد، یه کیتی یان هر بۆ قبول کردنی په یوه ندی سیاسی له گه ل وولاتانی دراوسی ناچار نه کرد، به لکو بۆ گۆرینی خۆیشی ناچاری کرد وه ک ده سه لاتیک بۆرژوازی به و مانایه ی که ئیداره یه کی بۆرژوازی یانه ی ده قیقه تی ناوچه کانی ژیر ده سه لاتی خۆی بکات، بۆ تی په پاندنی ئه و ده ورانه راگوزهره ی که له (91) هوه به ئومیدی ئه مریکا و له (94) هوه به ئومیدی ریکه وتن له گه ل پارتی، به سه ری ده بات. ئه مه مانای ئه وه یه قازانج و پیوستی یه ئابوری یه کانی به ریوه چوونی خۆی به شیوه یه کی فراوانتر له کۆمه لگه ده رکیشئ و له باری ئابوری یه وه گوشاریکی زیاتر بۆ کۆمه لگه ببئی، واته باج و خه راج و بیکارسازی و کاری پۆژانه زیادبکات و استثماری زیاتری سنوره کان بکات و به گشتی چه وسانه وه ی زیاتر به سه ر کۆمه لگه دا سه پینئ، بۆ ئه وه ی ئه مه ش بی ده ردی سه ری تر مه یسه ری، پیوستی به خۆ توندکردنه وه ی راست ره وانه ی زیاترو به رته سک کردنه وه ی ئازادی سیاسی و پاک راگرتنی سنوره کان هه یه له جموجۆله کانی ئۆپۆزیسیونی وولاتانی دراوسی.

حکک که به بروای یه کیتی زیاده ره وی ده کرد له به کاره یانی ئازادی داو پیگه یه کیش بوو بۆ حزبی کۆمونیستی کریکاری ئیران، که ناوه ناوه سنوره کانی ده به زاند، بۆ یه له پیش هه مووانیشه وه بهر هیژش که وت و کرایه نیشانه یه ک بۆ ئاینده.

دیاره چهند فاکته ری تریش به شیوه ی لاوه کی ده وری بینیه ئاکامی ئه م کیشه یه دا:

یه که م / نه وشیروان مصطفی که ئه م ده وره یه راسته وخۆ رابه رایه تی سیاسی و ئیداری یه کیتی و حکومه ته که ی به ده سه ته وه بووه، هه ر له سالی (91) هوه ئالای سوورو کوردایه تی له بابه تی (PKK) ی به مه ترسی بۆ سه ر چاره نووسی ناسیونالیزم زانیوه، به تایبه تی لای دۆسته پۆژئاوایی یه کان.

دوه م / یه کیتی نیشتمانی هیچ کاتیک خۆشی به چه پ نه هاتوه و له سه ره تای دروست بوونی وه تا ئه مرۆ هه م له ناوخۆیدا و هه م له ده ره وه ی خۆیشی له کیشمه کیش دابوو له گه ل چه پ و کۆمونیسته کان. ته نانه ت که دۆستایه تیشی کردبئ بۆ ئیحتیوا کردنی بووه.

یه کیتی نیشتمانی وه ک خویان ده لئین حزبی دوا ی هه ره سه، ئه م جوړه حزبان هه میسه بیروپای جیاوازو میولی جوړاوجوړ ده بیته تایبه ته ندی زاتی یان، به م پی یه کیشمه کیشه کانی یه کیتی له گه ل چه پ تا هاتوو زیاتر به ره و راست وهرچه رخواه، به ریوه بردنی ئه م پووداوه کاریگه ری ئه وه شی پیوه یه.

تا ئیره هۆکاره کانی ئه و پووداوه بوون له لایه ن یه کیتی یه وه.

ب- به نیسه بت حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراقیشه وه واته لایه نی دووه می کیشه که، ژۆر هۆکار بوونه مایه ی ئه م ئاکامه ی ئیستا، له وانه:

. ناکارامه یی رابه رایه تی ئه و حزبه هه م له هه لبژاردنی شه پو هه م له ئیداره ی صراعدا. هه ر که سیک له دووریشه وه ئاگاداری ئه م پووداوه ی ئه خیریان بووبیت. به پۆشنی بی ده ره به سستی و ده سه پاچه یی ئه و رابه رایه تی یه ی بۆ ده رده که وئ، ته نانه ت له به کاره یان و پاراستنی چاره نووسی هیژه که ی خۆیشی دا.

. تیروانیی نادرست بۆ کاری عه له نی و قانونی و یه کسان کردنی به باره گا و بلاوکردنه وه ی په سم و درخستنی نه پینی یه کان و کۆتایی هاتنی ئه مانه ش به کۆتایی هاتنی کاری سیاسی و ناسینی کاری نه پینیش به خۆشاردنه وه، به کورتی ئیستنتاجیکی ته شکیلانی له کاری عه له نی و قانونی. له کاتیکدا که لک وه رگرتن له هه لومه رجیکی ئاوه لا بۆ ژۆرتترین په یوه ندی به جه ماوه ره وه بۆ داکوتانی پایه ی سیاسی و ته نزیمی و ئاماده سازی له و باره یه وه، گرنگترین مه سه له یه.

• خویندنه وهی نادرست بۆ هه لومه رچی سیاسی و به دهسته وه گرتنی خویشباوه رچی له جیگای واقعیته بۆ نمونه خویشباوه رچی به وهی که؛ ته رچی رادیکال بۆ چاره سه ری کیشی میلی ناسیونالیزم ده خاته حاشیه ی کۆمه لگاوه . دژایه تی کۆنه په رستی ، اسلامی په کان ده سپرته وه ، پووختانی جمهوری ئیسلامی کللی ده سه لاتت له کوردستان ده داتئ له به رته وهی اسلامی په کان و ناسیونالیزم پشتیان به جمهوری اسلامی په وه داوه که خۆی له لیواری مه رگه . دروست کردن و به دهسته وه گرتنی بزوتنه وهی توپه کانی وه ک ژنان ، لوان ، منالان و ده تکاته خاوه نی باسه ئه صلی په کانی کۆمه لگا . کوردستان سه نتتیزی ته قابولاته ، لاندکۆزه رو هفتاوپینجی ئوتۆریته وه هیزی چه کدار پارێزه ری ئازادی سیاسی په تاد . ئه مانه هیچ ئه صاله تیکی چینایه تی و هیچ واقعیته تیکی سیاسی و عه مه لیان نی په لانی که م له کۆمه لگه ی عیراق و کوردستاندا و له کرده وه دا استنتاجی خویشباوه رچین له هه لومه رچی سیاسی .

• شیوه کاری نادرست له ناو جه ماوه ردا . ئه م حزبه له ماوه ی 7 سالی رابردودا نه ک هه ر نه ی توانی پایه یه کی سیاسی تنظیمی له ناو جه ماوه ردا داکوتی ، به لکو ئه وهی له چه ند سالی په که میشدا هه بیوو ، به وهی سیاسه تیکی ریکخستنی ئوردوگایی په وه ، له شوینی خویان هه لی کیشان و ئه وهی وازی نه هیناوماه وه خستنیه باره گاگانه وه ، به م پئی په باره گاگانه وه سخته ره کان هه م شوینی هه لسوران و هه م شوینی ریکخستن و هه روه ها شوینی په یوه ندی گرتن بوون . په یوه ندی په کی هاوخه باتی نه بوو له نیوان ئه م حزبه و جه ماوه ردا تا چاوه پروانی لی بکری له کاتی پووبه پووبوونه وه دا جه ماوه ر پشتیوانی لی بکا . هاوکیشه یه کی ساده یه ، تۆ به شداریه له ناره زایه تی و داواکاری خه لکدا ئه ویش له کیشه ی تۆدا به شدار ده بی . که په که میان نه بوو دووه میش نابی .

• به تاک که وتنه وهی ئه و حزبه له پیزی کۆمونیستیه کان ، به وهی ده مارگری ریکخواه یی و مامه له ی ناسیاسی په وه . هه موومان شاهیدی ئه وه ی که له ده رگری په کانی پیشوویاندا ته نانه ت که سانی زۆر مخالف ئاماده ی گیانبازی بوون به اعتباری پارێزگاری له کۆمونیزم و ئازادی هه لسورانی سیاسی . به لام (حکک) نه ک هه ر دهستی بۆ هیچ ته وقه یه ک درێژنه کرد ، به لکو ریزی له و ئاماده یی یانه ش نه گرت و له گه ل ئه وه شدا مه شغه له ی ئه صلی ته شکلاته که ی خۆی بوو ، نه ک کۆمونیزم و بزوتنه وهی کریکاری بۆیه کۆمونیسته کان به گشتی له پووبه پووبوونه وانه ی دوایی دا ، بی ته ره ف بوون ...

• نامسۆلیه تی حزبی کۆمونیستی کریکاری ئیران ، له چاره نووسی ئه م حزبه دا ، هه لبه ت ئه وه هیچ خرابی په کی نی په که ئه و دوو حزبه په یوه ندی په کی مه بده ئی سیاسی و ریکخواه یی توندو قولیان هه یه پیکه وه ، به لام به کارهینانی حزبی عیراق بۆ داپۆشینی لاوازی په کانی حزبی ئیران و ابرازکردنی خۆی به سه ر ئه و هیزانه دا که به منافسی خویان ده زانی ، لایه نکی ئه م زه ربه یه یه . حزبی کۆمونیستی کریکاری په کیک له و ره خنانه ی له سه ریه تی ئه وه یه که بوونی له ناو له ئیراندا نی یه و له ئیران دابراوه و حزبیکی خارج کشوه ری په (به قه ولی خویان) ، ئه ویش بۆ ته عویزی ئه و ره خنه یه و بۆ داپۆشینی ئه و راستی په (حکک) ی که لگ لی وه رگرت بۆ گه رانه وهی کاتی و راگۆزه ر بۆ ئیران و سازکردنی که مپینی اعلامی له سه ری . به م شیوه یه ش (حکک) ی کرده قوربانی ناوبانگی خۆی . هیشتاش منصور حکمت به شانازی په وه پای ده گه یه نی که کۆماری ئیسلامی له به ر جه وله کانی ئه مان په کیتی راسپاردوو بۆ لی دانی حکک . بپوانه ئه نته ر ناسیونالی هفتگی ژماره 14 ل3 .

• لاوازی سیاسی حکک هۆیه کی تر بوو ، (ی .ن .ک) وه ستایانه کیشی سیاسی خۆی له گه ل (حکک) کرده مه سه له یه کی ئه منی به لام (حکک) نه ی توانی پووی واقعی مه سه له که به خه لگ نیشان بدات . په کیک له گرفته کانی حکک ئه وه بوو دوای پووداوه کان ده که وت نه ک پیش پووداوه که خۆی بۆ ئاماده بکات ، په کیتی خیرایی په کی چاوه پروان نه کراوی (بۆ حکک) هه بوو له کاره کانی دا . حکک فریای نه ده که وت له به رته وهی خویندنه وه یه کی نا دروستی بۆ هه لومه رچه که هه بوو .

ئه مانه و هی تریش هه موویان ده کری له وه زعی ئیستای حکک دا به حساب بیئ و کاریگه ری په کانیشیان به واقعی ببینری ، به لام فاکته ری له هه موو ئه وانه سه ره کی تر مه نه جی سیاسی – چینایه تی کۆمونیزمی کریکاری په یه و ئه و فاکته رانه ش که له سه ره وه ژماردومانن ، به رته نجامی ئه م فاکته ره سه ره کی تره ن .

ئیمه له زۆر شوینی ترو به تاییه ت له باسه کانی کۆنفرانسی دووا ، ووردو تفصیل له سه ر په وتی کۆمونیزمی کریکاری و شیوه ی سه ره له دان و ئاکامه سیاسی په کانی قسه مان کردوو و خودی کۆمونیزمی کریکاری له باسه کانی ئه م دوایی په ی دا به ناوی ((حزب و ده سه لاتی سیاسی)) ، ((حزب و کۆمه لگا)) ، ((حزب و شخصییه ته کان)) پوخت و خولاسه بۆته وه ، که حزب خراوه ته جیگای شو رشی کریکاری و کۆمه لگا

خراوۋە تە جىڭاى چىنى كرىكارو شىخىيە تە كانى حزب خراۋنە تە جىڭاى پابەرانى كرىكارى و جەماۋەرى و بەم پىكھاتە يەۋە سىياسەتى جەنگى بەدژى ھەر چواردەۋرى خۆى (بەيى استثناء) راگە ياندوۋە بە شىۋەى ئاكسىۋنىستى فىرقەيى كارەكانى بە پىۋە بردوۋە و مەيدانە كانى شەرى چىنايەتى گۆپىۋە بە مەيدانى شەرى حزبە كان.

ئەم جۆرە سىياسەتە ھەمىشە قابىلى ئەو جۆرە دەرگىرى يانە يە. سىياسەتتە كە بە ھۆى شەرى حزبە كانەۋە دە يەۋى بە دە سەلات بگات و لە ئاكامى شەرى حزبە كانىشدا مەيدان چۆل دەكات.

ئاسايى يە بە ھۆى سىياسەتى نادروستەۋە، يان تە نانەت بە ناچارى بگە و پتە شەرى ناۋەختەۋە، بە لام نە سەر كە وتن لە شەرى كدا دە تگە يە نىتە دە سەلاتى سىياسى و نە دۆراندنىشى نە فىت دەكات.

راستە حزبە سىياسى يە كان نوپنە رايەتى چىنە كۆمە لايەتى يە كان دەكەن لە سىياسەتدا بە لام شەرى نىۋان چىنە كان يە كسان نى يە بە شەرى نىۋان حزبە كان. ئەگەر و ابى، واتە لە كاتى نە بوۋنى حزبە كاندا شەرى چىنايەتتىش نابىت، كە واتە شەرى نىۋان حزبە كان لە باشترىن حالەتدا (كە ديارە ئەۋەى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى باشترىنە كەى نى يە) بە شىكە لە شەرى چىنايەتى و پەنگە بە شى پىشپەۋى بىت. لە ھەندى حالەت دا.

ۋەرگرتنى تەنھا ئەۋبە شە لە شەرى چىنايەتى، واتە شەرى نىۋان حزبە كان، لە مەنھە جى سىياسى كۆمۇنىزمى كرىكارى داۋ بە پىۋە بردنى بە شىۋەى ئاكسىۋنىستى پىكخراۋە يى، ئاكامە كەى ھەر ئەۋە دە بىت كە ھە يە، ھەم لە پە يۋەندى كۆمە لايەتى و ھەم لە پە يۋەندى لە گەل حزبە كاندا.

كۆمۇنىزمى كرىكارى (بە تايىبەتى ئەم باسانەى دوايى) خۆى مۆدىلى شىكست بوۋ لە پۇژھە لاتدا، دووربوۋ لە نمونەى حزبىكى لىنىنى و زىاتر مۆدىلىكى لىبرالى و غەربى بوۋ، ھەر بۇ يە تايىبەتمەندى خارچ كىشۋەرى لە گەل خۆى ھە لگرتوۋە و زۆرتىر بۇ ئۇپۇزسىۋنىكى نىشتە جى لەدەرەۋە دەست دەدات نەك بۇ ھەلومەرجى ئەۋ كۆمە لگايانەى كە لە سەرى دروست بوۋە. ھەر لىرە شەۋە يە لە بە ينى داۋاى دە سەلاتى سىياسى يەۋە تانە فى بوۋن، تەنھا زەربە يەك پى دەكاتەۋە، جىابوۋنەۋەى كۆمۇنىزمى كرىكارى لە حزبى كۆمۇنىستى ئىران سالى 91 و ئەم زەربە يەى كككە لە 14 ي ئاب و 31 ي ئابى 96 نمونەن لەم بارە يەۋە.

حزبی کۆمونیستی کریکاری له داوای دهسه لاتوه بۆ مه نفا!

ئه گهر باسی تجرویه کانی پیشووش نه کم، ئه و له ماوه ی 4 سالی رابردودا، هیچ کاریک به قه در داوای دهسه لاتای سیاسی له ئه ده بیاتی حزبه کانی کۆمونیستی کریکاری دا په نگی نه داوه ته وه و هیچ باسیکیش به قه در باسی دهسه لاتای سیاسی ئه م دوو حزبه ی سه رگه رم و خۆش خه یال نه کردوه، پێویست به نمونه هینانه وه ناکا. ئه وه ی سه ره تایی ترین ئاشنایه تی له گه ل ئه م حزبانه هه بووبی ئه م راستییه ی زانیوه و هه لدا نه وه ی هه ر یه ک له لاپه ره کانی میژووی کارو هه لسو رانی ئه و دوو حزبه ش وه ک له پیشه وه باس م کرد خۆشبا وه پری ئه وان نیشان ده دات له لیکنانه وه ی هه له مه رجی سیاسی دا.

هه روه ها لی ره دا په خنه گرتن له تیژی کۆمونیستی کریکاری بۆ دهسه لاتو ناته بایی له گه ل باسی مارکسیستی دا دیسانه وه پێویست نی یه، چونکه وێرایی ئه و په خنه و رۆشن گه ری یانه ی که له لایه ن ئی مه و هاو پری یانی جیا بووه له (حککا) وه له سه ری کراوه، واقعی ته ی سیاسی و پیکخوا به یی خودی حزبه کانی کۆمونیستی کریکاری له ماوه ی ئه م چه ند سا له دا، به با شترین شی وه بی پایه بوونی ئه و با سه ی سه له مان دووه. ئه وه ی پێویسته لی ره دا قسه ی له سه ر بکری ئاکامی ئه و با سو لیکنانه وانیه که به پله ی سه ره کی له کاره ساتی ئه م دووایی یه ی نیوان حزبی کۆمونیستی کریکاری و یه کیتی نیشتمانی دا به رجه سه بۆ وه.

کۆمونیستی کریکاری به به راورد له گه ل ئه وه ی که ئی دیعا ده کرا حزبیکی پیشه داری به هیژی هه یه له عیراقدا و خه ریکه ده ستی خستۆ ته کۆمه لگاو ه بۆ گۆرینی و له ئاستانه ی وه رگرتنی دهسه لاتای سیاسی دایه، که چی له کرده وه دا نه ک هه ر به رگری سه ربازی پی نه کرا که چه ندین سا له بوو زۆر ترین توانایی خۆی خستبووه پیناوی، به لکو به رگری سیاسی پی نه کرا، نه ک له ئازادی سیاسی و کۆمه لگا، به لکو ته نانه ت له خۆیشی و به خواردی زه ربه یه کیش له سه ره کی ترین شوینی توا جدی خۆی هه لکه نرا. ئه مه ش له کاتی که حزبه که و په رابه رایه تی یه که ی و کۆمه لگاش له شوینی خۆیان ته نها مقه ره کان نه ماون. ئه م جیاوازی یه گه ربه یه له نیوان شیعارو کرداردا، جیگای سه رنج دان و لی ووردبوونه وه یه.

راسته یه کیتی هی رشی چه کدارانه ی نابه رابه ری کرده سه ر باره گا کانی حکم و جیدیش بوو له لی دانی، به لām ئایا ئه و شه ره بۆ حزبی کۆمونیستی کریکاری نا چاری بوو؟! نه ده کرا به (4/1) ی ئه وه ی داوی ئه و خه ساره ته سیاسی و مه عنه وی و گیانی یه، له هه لومه رجبی زۆر ناشایسته دا ئیمزای له سه رکرد، پێش کاره ساته که پێگای دووه می هه لپژاردایه و خۆی له و شه ره دوور بگرتایه که به رامبه ره که ی به ئی راده وه هه لی بژاردوه؟! ئایا مساوه مه یه که له سه ر راگرتنی جه وله کانی حککا با شتر نه بوو له م زه ربه یه؟! ئایا کیشه کانی زوو به س نه بوون بۆ ئه وه ی ئه و دوو حزبه به خۆیاندا بچنه وه؟ منصور حکمت خۆیشی ده لێ: پیشوو تریش داوی جه وله ی هیزه کانی حزب به رابه رایه تی عب دولا ی دارابی، فشاری یه کیتی نیشتمانی بۆ سه ر حکم توند بۆ وه. نه ده کرا ئه مه له به ر چا و بگری؟! ئه ی تاکتیک بۆچی پێویسته؟! به لām لای کۆمونیستی کریکاری تاکتیک ستراتیجه و ستراتیجیش هیچ، بۆیه هه میشه یان به ملادا ده که وی یان به ولادا. یان داوای دهسه لاتای سیاسی یان ده کات یان ئیمزای مه یدان چۆل کردن.

شکستی کۆمونیستی کریکاری و کاریگه ری له سه ر کۆمونیزم!

هه لبه ت بۆ هه موومان ئاشکرایه که هه ول و تیکۆشانی کۆمونیسته کان له ماوه ی 20 سالی رابردودا له سالی 1993 له حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراقدا، کۆیوو وه هه موو ده نگو و ئیعمادی خۆمان دا به دروست بوونی ئه و حزبه و به م هۆیه شه وه هه م له باری سیاسی و پیکخوا به یی و هه م له باری په سمی یه وه، ئه و حزبه به حزبی کۆمونیست ناسرایه وه. به لām له درێژه ی کارو هه لسو رانی خۆیدا ئه م حزبه نه بووه نا وه ندی خه بات و نا ره زایه تی کریکاران و خه لگی زه حمه تکیش، به دژی سه رمایه داری و نوینه رایه تی کۆمونیستی له کۆمه لگادا به شیوه ی کۆمه لایه تی به ده سه ته وه نه گرت و نه یوانی ئیعمادی کۆمونیسته کانیش تا سه ر به خۆیه وه بگری. هه ر بۆیه نه ک هه ر کریکاران و زه حمه تکیشان و ئازادیخوازان هیوا و ئیعمادی خۆیان پی نه به خشی و له گه لی تیکه ل نه بوون، به لکو نزیک به نیوه ی ئه وان ه ی به شداریش بوون له پیکه یانی دا یان دواتر پیوه ی په یوه ست بوون، پی به پی و به شیوه ی جۆراوجۆر لی جیا بوونه وه و له ده ره وه ی ئه و حزبه درێژه به کاری خۆیان ده دن. ئه مه جیا له وه ی هه ر له سه ره تاشه وه کۆمه لیک پیوه ی په یوه ست نه بوون.

ئەو واقعەتەيى كە باسما كىردى، تاھاتوۋە تۆختىر بۆتەۋە، بەمەنەنەيەك ئەو ھىزبە ۋەك نەمۇنەيەكى تايىبەت لەھەموو پىۋىيەكەۋە جىياۋتەۋە ئەۋەي كىردىۋىيەتى لەخۆيەۋە بۆ خۆيى بۈۋە. واتە ۋەك تەشكىلاتىك كارى كىردىۋەۋە خىرو شەپىشى بۆ خۆيى بۈۋە ۋەك تەشكىلاتىك. بەۋ مەنەنەيە لەپىۋە ەمەلىيەكەيەۋە كارىگەيىيەكى ۋاى بەجىئەھىشتوۋە، نە لەناۋەندەكانى كارو نە لەشۋىنەكانى ژيانو نە لەناۋشارو بازارپەكان ھەست بەبۆشايى راپەرەيەتىيەك ناكەيت ۋەكۆمۇنىستەكانى دەرەۋەي ئەۋ ھىزبەش، ھىچ بەشېكى دىيارىكراۋيان لىجىيانەبۆتەۋە ھىچ پىشتىۋانەيەكيان لەدەست نەداۋە، لەبەرئەۋەي ئەۋ ھىزبە ھەر لەبەنەپەتەۋە بىرۋاى بە كۆمۇنىزم ۋەكۆمۇنىستەكانى دەرەۋەي خۆيى نەبۈۋە ھىچ كات ئىعتىرافى پىنەكىردىۋىن ۋەئامادەي ھىچ ھاۋكارى ۋەكارىكى ھاۋبەش نەبۈۋە لەگەلئانداۋ چەندىش بۆيى كرابى، بەدناۋى كىردىۋىن.

كەۋاتە ئەۋەي پىشتىر بەۋجۈدى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى گۈزەرەۋە، ھەم لەبارەي چىنى كىركارو خەبات ۋەنارپەزايەتى خەلكەۋە ھەم لەبارەي كۆمۇنىستەكان ۋەكاروبارى سىياسى ۋەپىكخراۋەيىيانەۋە، ئىستى بەبۆيى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارىش لەم ناۋچەيە ھەر دەگۈزەرئى ئەۋەي فەرقى كىردىۋە راپەگەياندىكى ھاندەرەنە (دىيارە بىئەنەغە) ۋەھىزبىك لەناۋەمەقلى ھىزبەكاندا نەماۋە. ئەمەش چاۋەرپوان كراۋ بوۋ، زۆرچارى تىرىش ۋەتومانە ئەم ھىزبە بارەگاۋ سەنتەرەكانى لەدەست بىتەۋە، ۋەك ئەۋەۋاىيە لەكۆمەلگا ھەلىكىشى. بەكىدەۋەش ئەمە پىۋىيە، لەبەرئەۋەي پىيى ۋەبۈۋە ئەۋەي سىياسەت بىكات دەبۆيى ھىمايەي ھەبۆيى.

دىيارە ئەمە بەمەنەنەيە ئەۋە نىيە بەلئىدانى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى ھىچ ئالوگۇرئىك پىۋىيەنەداۋە، ئالوگۇر پىۋىيەداۋە ۋەپىشتىبىنى ئالوگۇر زىياتىش دەكىرئى بەلام ئەم ئالوگۇر ئالوگۇر سىياسەتى ھاكىمە نەك غىبابى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى، غىبابى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارىش خۆيى بەرەنجامى ئەۋ ئالوگۇرپەيە.

ھەلبەت ئەگەر غىبابى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى بۆشايىيەكى ەمەلى ۋەتەنەت سىياسىشى بەجىئەھىشتايە (ۋەك سىياسەتىكى كۆمۇنىستى) ئىمە كۆمۇنىستەكانى دەرەۋەي ئەۋ ھىزبە ۋەخەلكى كىركارو زەحمەتكىش ۋەخەلكانى ئازادىخاۋاش بەناچارى پىشتىۋانى ۋەبەرگىمان لىدەكىدە، سەرپەخۆ لەجىياۋازى بەرنامە ۋەسىياسەتىشمان بەلام ئەۋ ھىزبە خۆيى ھىچ پەيۋەندىيەكى بەكۆمەلگاۋ بەكۆمۇنىستەكانىشەۋە نەبۈۋە. ھاۋكىشەيەكى زۆر سادەيە، تۆ لەگەل خەلك بىت لەكاتى كىشە ۋەپىۋىستىدا، خەلكىش لەۋ كاتانەدا لەگەل تۆ دەبۆيى، بەلام تۆ ۋەك تەشكىلاتىك كارەكانت لەخۆتەۋە ھەر بۆخۆت بىت، خەلكىش كىشەكانت لەخۆتەۋە بۆ خۆت تەماشا دەكات (ۋەك كىردىان) بەراسى چاۋەرپوانىيەكى كوشندەيە پىت ۋەبىت ھەمىشە خەلك دەبىت لەخەزمەتى تۆدابىت !.

ئەمە بەماناى ئەۋەش نىيە كەۋەزى ئىستى كىككە ھىچ كارىگەرىيەك دانائى لەسەر بزوتنەۋەي كۆمۇنىستى ۋەمەنەۋىياتى چىنى كىركارو كۆمەلگا. يەكىتتى سۆقىيەت زىاتر لە 50 سال بوۋ ۋەك ۋولائىكى ئىمپىريالىستى سىياسەت ۋەبەرنامەي ئابۋورى خۆيى لەئاستى ناۋەۋە دەرەۋەدا، دەبىدە پىشەۋە، بەلام كە پىۋىيە دارو پەردۋەكەي بەشېكى زۆرى بەسەر چىنى كىركارو كۆمۇنىستەكاندا پىۋىيە. ھەرچەندە كۆمۇنىستەكانىش ۋەكىركارانىش ماۋىيەكى زۆر بوۋ خۆيان لەم دەسەللات ۋەپىكھاتە سىياسى ۋەئابۋورىيە جىاكرىدبۆۋە. ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارىش ھەرچەندە بە ماھىيەت (ۋىيە رەزامەندى خۆيى) لەكۆمۇنىستەكان ۋەخەلكى كىركارو زەحمەتكىش دابراۋە لەبەرەمبەرياندا قوتب بەندىكىدەۋە، بەلام بەھەمان ناۋەرپۆكى يەكىتتى سۆقىيەت ۋەبەجەمىكى زۆر بچۈكتەرەۋە، لەگەل شىكىستى بەرنامە ۋەسىياسەتى خۆيدا، كارىگەرىش بەجىئەھىلئى. لانى كەم خەلك زۆر ھەيە دەپرسى، ئايا شىكىستى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى، لەۋ پىۋىيە پىۋىيەنەۋەيەدا شىكىستى كۆمۇنىزمىشە؟!، كەھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى پىۋىيە كۆمۇنىستەكان ۋەھەموو كۆمۇنىزمىش لەگەلى دەپرا؟! ۋەئايا كىركاران ۋەخەلكى زەحمەتكىش خۋاست ۋەنارپەزايەتىيەكانىان (بەۋ رادەيەي كە ھەيە) ۋەئومىدىان بۆ باشتىبۈۋىنى ژيان، بەنەمانى بارەگاكانى ھىزبى كۆمۇنىستى كىركارى، ئالوگۇر پىۋىيە سەردا دى بەرەۋ خراپتر؟! ۋەك ۋوتم لەبارى ەملى ۋەكۆمەلەيەتىيەۋە. ۋەلامەكە (نەخىرە). بەلام پىسىارى ئەصلىتر ئەۋەيە، ئايا ئەم نەخىرە بەجىگىرى دەمىنئەۋە؟ ۋەلامى ئەم پىسىارە پەيۋەندى بەئىستعداد ۋەكارو ھەلسۈرپانى كۆمۇنىستەكانەۋە ھەيە.

ئەركەك نامان ئەم ھەلومەر جەدا

لېرەدا باس كىرنەۋەى ئەركە پۇتېنىيەكان بەبرۋاى من گىنگىيەكى ئەۋتۇى نىيە. دىعايەۋ تېلىغى كۆمۇنىستى، بەشدارى كىردن و پابەرى كىردنى خەبات و نارەزايەتى كىركارى و جەماۋەرى، پۇشن كىرنەۋەى داۋاكارىيەكانى كىركاران و زەحمەتكىشان و پىكخستىيان ھەم بەدەۋرى ئەۋ داۋاكارىيانەدا ھەم لەمخاڧل و پىكخراۋەى پىشەيى و جەماۋەرى و ئەلقە حزبىيەكاندا، پەرەپىدانى ووشىيارى و خەباتى چىننايەتى و بىرنەسەرى ھەستى شۇرپىگىرانەى دژى سەرمایەدارى و تاد، ئەمانە ئەركە پۇتېنىيە ھەمىشەيىيەكانى كۆمۇنىستەكان و پىكخراۋەكانىيانە و لەھەموو سەردەمىكدا پىۋىستە جىبەجى بىركىن و بىرىنە پىشەۋە. بەلام لەھەلومەر جە دىيارى كراۋەكاندا ئەركى تايبەت و دىيارى كراۋ دىتە پىشەۋە. بۇ ئەم ھەلومەر جە بەبرۋاى من:

- دەرکەۋتنى حزبىكى سىياسى كۆمۇنىستى لەم ھەلومەر جەدا، مەسەلەيەكى زۆر گىنگى و پىۋىستە، ئىمە زۆر جارى تىرىش و ۋوتومانە كەچىنى كىركارى عىراق، خاۋەنى حزبى واقىيە خۇى نىيە، بە(ناۋ) حزبىك ھەبوۋە، ئىستا ئەۋ حزبەش پىۋىستە سىياسى و كۆمەلەيەتى و تەنەت پىكخراۋەيىيەكانى ۋەك پەۋەندى سىياسى خەتلىكى فكىرى، بەتايبەتمەندى خۇيەۋەدەر كەۋتوۋە. ئىستا ئىتر پىكخىنانى حزبىكى كۆمۇنىستى واقىيە پىۋىستە بىرئىتە خانەى يەكەمى كار كىرنەۋە، بۇ ئەم مەبەستە كۆمۇنىستەكان دەبى پىرۋە و نەخشەى خۇيان بىخەنە پىۋىستە دىراسە كىردن و نامادە كىردنى مستلزماتى جىبەجى بوۋنەكەى.

بەبرۋاى من ئەم حزبە بەماناى يەكگرتنى چەند گىرۋپ و پىكخراۋەى چەپ نىيە ھەر چەندە ئەم يەكگرتنە ھەنگاۋىكن لەۋ پاستايەدا، بەلام لەھەمان كاتدا بەماناى ئەۋەش نىيە كە بە پىرۋەسەيەكى خۇبەخۇيى ووشىيار بوۋنەۋەى چىنى كىركارى بىسپىرىن، كۆمۇنىستەكان ھەمىشە دەۋرى پىكخرو ووشىيارى دەرى چارەنۋوس سازيان ھەبوۋە، لە دروست كىردنى حزبە كۆمۇنىستەكاندا، ئىمەش دەبىت بۇ ئەم كارە ھەنگاۋى جدى ھەلگىرن و پىگا نەدەين بەناۋى دوۋ قوتبى (كۆمۇنىست - كىركان) ۋەكە لە بەرىك بەۋىتە نىۋانمانەۋە، ئەۋەى كۆمۇنىستىن و كىركارىن، تىزى كۆمۇنىزمى كىركارى بوۋ كە تەنەت پابەرانى كىركارىشى لەناۋخۇيدا بەۋە سەرقال و دەستەپاچە دەكرد كەئىمە ھىشتا كىركارى نەبوۋىنەتەۋە. ماركس و ئەنگلس ايان نەكرد ۋەك كۆمۇنىستانىك ھاتن بەرنامەيان بۇ چىنى كىركارو خەبات و تىكۋشانىيان داپشت و راستەۋخۇ ۋوتىيان چىنى كىركار دەبىت ئاۋا بىكات و ئاۋا بىرۋات بۇ ئەۋەى بەئامانجە سىياسى و كۆمەلەيەتىيەكانى بگات. ئىمەش ھەردەبى ئەۋ كارە بەكىن، لەم پاستايەدا يەكخستنى ھەنگاۋەكان و يەكەدەستى كۆمۇنىستەكان پۇلى كارىگەر دەگىر، لەھەنگاۋى يەكەمدا بچىن ئەم تەبايىيە پەرەپىدەين و ھەموۋان لەبەرامبەرىدا خۇمان بە بەرپىرس بزانىن.

- بىچگە لە پىرۋەى پىكخىنانى حزب و تاگەيشتن بەۋ بىرگەيە، كۆمۇنىستەكان ھەم بۇ دانانى كارىگەرى ماددى و مەنەۋى زىاتر لەسەر كۆمەلگاۋ ھەم بۇ پارىزگارى زىاتر لەخۇيان، پىۋىستىيان بەيەككىتى و يەكپىزى ھەيە.

ئىمە نەك ھەر لەبەرامبەر ئەم ھەلومەر جەدا ، بەلگۈ ۋەك پىرەنسىيىكى كۆمۇنىستى بىرۋامان بە يەككىتى كۆمۇنىستەكان ھەيە و لەۋ پىۋانگەيەۋە كەيەككە لە پىرەنسىيە بىچىنەيىيەكانى كۆمۇنىزم ۋەدەيە، نامادەى ۋەدەكردن و كار كىردن بۇ ۋەدەين، ھەر لەيەكگرتنى پىكخراۋەيىيەۋە تا پىككەۋتن بۇ ھەنگاۋان لەپىناۋى پىك ھىنانى حزبىكى واقىيەدا(ۋەك لەخالى يەكەمدا باس كىرد) تا كارى ھاۋبەش و دۇستايەتى و پەيۋەندى خەباتكارانە. ھەم لەسەر ئاستى كوردستان و عىراق ۋە ھەم لەسەر ئاستى ناۋچەكە و جىهان. ئەمە بەپراى من پىۋىستىيەكى سىياسى و مېژۋىيەۋە بەھەر كەم ۋەكۋىيەكەشەۋە بىت لەھەر سى ئاستى ناۋخۇيى و ناۋچەيى و سەراسەرىدا دەستمان بۇ بىردەۋە نامادەبىيمان بۇى نىشان داۋە ئىستاش ۋەك ئەركىكى سەرەكى دەيخەمە پىۋىستە. ئەمە نەك ھەر بۇدەستەۋە لايەنەكان بەلگۈ كەسايەتى و ئەفراى كۆمۇنىستىش، كەبەپىزەيەكى زۆر لەم كۆمەلگاۋەدا ھەن. لەگەل ئەۋەشدا، ئەم يەكگرتن و تەبايىيە لەم ھەلومەر جەدا، ۋەلامىكى ددان شكىنەشە بەۋ ھەۋلە بۇرژۋازىيەكى كە لە پىگى سىياسى و سەربازى و دىپلوماسىيەۋە، بەشۋىن لاۋاز كىردنى بەرەى كۆمۇنىستەكان و پارچە پارچە كىردنىانەۋەيە.

ھەموۋان بىنيمان و بەپىست و ئىسقانەۋە تەجىرۋەمان كىرد كەدۋاى شكىستى شۇرپىشى ئۆكتۇبەر، بىرۋوتنەۋە لىكەندەۋەكانى بۇرژۋازى چەندە كارىگەرى خراپىيان لەسەر چىنى كىركارو بىرۋوتنەۋەى كۆمۇنىستى داناۋە سكتارىزم و پارچەپارچەيى پىكخراۋەيىيان، ۋەك تايبەتمەندىيەكى زاتى بەسەردا سەپاندۋە، ئىستا ئىتر، دۋاى زىاتر لە 70 سال و چەندىن ئالوگۋى چارەنۋوس ساز، پىۋىستە زەرەرو زىانى ئەۋ تىگەيشتبىن كە ئەم دەستەجات و گىرۋپ گىرۋپىنەۋە ئەۋەى كەھەرلايەنە(سەربەخۇ لەجەمەكەى)خۇى بەئەصل و باقىيەكەى

بەئادى دەزانى كۆتايى پىئېھىنن و بەيەككىتى و يەككىزى و ئاسۆى فراوانتر بۇ كاركردن، جىڭاي بگىنەو و خۆشمان و بۆرژوازىش خاترجەم كەين بەلام ئەو ئامۆژكارىيەى لىنىيىشمان لەيادىيىت كە دەللىت وەھدە بەيى تەنظيم موستەھىلە [ھەرەك چۆن] تەنظيم بەيى مل كەچ كرىدى كەمايەتى بۇ زۆرايەتى موستەھىلە .

خۆش بەختانە ئەمقۇ زۆرلايەن تاكىد دەكەنە سەر ئەم مەسەلەيە، ئەمە لەھەنگاوى يەكەمدا ئىجابىيە، بەلام ناتوانىت ھەموو شىتەك بىت، ھەنگاوى دواترو بنەرەتى تر، تەوازوع و واقع بىنى و دانەنانى شروتى تەعجىزى و واز لىھىنانى دەمارگىرى فىرقەيى و پىكخراوہيى و دەست بەكاربوونى عملىيە . ديارە ئەمە بەيى عاتيفە نا، بەلكو لەسەر نەخشەيەكى سىياسى پۆشن، بۇ يەكك لە و ئامانجانەى لەسەرەو و باسەم كرىد، (يەكگرتن، حزب، كارى ھاوبەش و ... تاد) بۇ ئەوہى خراب تىگەيشتن پوونەدا، ئەو ئامانجە لەبارەى حزبەو و اعلاىى حزب نىيە . بەلكو رىككەوتنە بۇ كاركردن لە پىناوى حزبداو يەكگرتنىشمان يەكگرتنى رىكخراوہيىيە .

3- پىويستە ناوہرۆكى سىياسى - بەرنامەى كۆمۆنىزمى كرىكارى ھەم بۇ خۆيان و ھەم بۇ كرىكاران و كۆمەلگاش پۆشن بەيەنەو و جياوازى ئەو پەرەتە، وەك مۆدىللىكى تايبەت نىشان بەيەن، نەك لەروانگەى دەمارگىرى رىكخراوہيىيەو، بەلكو لەروانگەى چىنايەتى كۆمۆنىزمەو، ھەرەھا نەك لەترسى ئەوہى لەكىشەو شەرەكانى حزبەكانى كۆمۆنىستى كرىكارىيەو نەگلىپن(كەئەمەش گىنگى ھەيە) بەلكو لەبەر مەترسى كارىگەرى سلبى ئەو پەرەتە لەسەر داھاتووى كۆمەلگا و خەباتى چىنايەتى . پىويستە ھەرەكو خۆيان پىيان خۆشە، شتى خۆيان بۇ خۆيان تۆماربەكەين و بلىپن ئەو كۆمۆنىزمى كرىكارى بوو كەھەم وەك حزبىكى سىياسى و ھەم وەك نەھجىكى بەرنامەيى لەگەل شىكست پووبەپوويو . بەلام ھەرەو شەو و نەو سەتىن لەپالى دا فشاريش بىيەن بۇ ئەوہى حزبى كۆمۆنىستى كرىكارى بەخۆيدا بچىتەو و لەجىياتى ئەوہى فشارى بۆرژوازى لەسەر خۆى عەكس بكا تەو، فشارى چىنى كرىكارو كۆمۆنىزم قىبول بىكات .

ھەموومان دەبىنن كە كۆمۆنىزمى كرىكارى و پابەرايەتى يەكەى(منصور حكمت) چەندە پەلەيەتى بۇ ئەوہى بىيى بەشىتەك، فشارى بۆرژوازى لەسەر ئەم پەلەپەلە پۆشن ديارە . لەكاتىكدا كەكرىكارو كۆمەلگا پىويستى بووشىبارى چىنايەتى و پەرەگرتنى كۆمۆنىزم لەخەباتى چىنايەتى داو كۆمۆنىستەكانىش پىويستىيان بەيەككىتى و تەبايى ھەيە، فشارى كۆمۆنىستەكان و چىنى كرىكار ئەگەر ھەيى لەم بواردەيە . معلومە ھەموو حزبىكى سىياسى فشارىكى كۆمەلايەتى پالى پىوہدەنئ، ھەول دەين ئىمە (كۆمۆنىستەكان و كرىكاران) بىيەنە فشار لەسەر حزبەكانى كۆمۆنىزمى كرىكارى نەك بۆرژوازى بىيىتە فشار لەسەريان .

4- نەھىلپن وەزعى ئىستاي حزبى كۆمۆنىستى كرىكارى پەش بىنى و ناومىدى لەناو كۆمۆنىستەكان و تەنانەت ئەندامانى ئەو حزبەشدا دروست بىكات و خەوش بختە سەر زەيىنى كۆمەلگا بەرامبەر بەكۆمۆنىزم .

پەنگە ھەلومەرج لە پووكەش دا يارمەتى دەرى كەسانىك بىت كەبۇ بىانوو دەگەپىن تاقەناعەتى ناومىدى و خۆشاردنەو بەخۆيان بەكەن . ئەمە ھەرچەندە لاوازىش بىت، دەبىت لەگەلى دا بچەنگىن و پى لەسەر ھەنگاوى قايمتر دابگرىن . ئەگەر مەسەلەكە ئالوگورپىك بىت كە ھاتوتە پىشەو، قەت بىريان نەبوو ئالوگورپ بەدى نەيەت و كۆمۆنىستەكانىش لەئالوگورپەكاندا كارىان پەش بىنى و خۆشاردنەو نەبوو، بەلكو بەدەستەو دانى سىياسەت و نەخشەى دروست بوو لەبەرامبەر ئەوہا كە ھاتوتە پىشەو و زورجارىش بە پراوہستاي خۆيان گىروى ئالوگورپەكانىان بردوتەو . ئەمە ئەركى ئىمەشەو فرسەتى ئەو شمان ھەيە ئەو كارەبەكەين .

5- لەھەر ھەلومەرجىكدا زۆر گىنگە كۆمۆنىستەكان قسەى سەربەخۆى خۆيان بەكەن . قسەى سەربەخۆى يەكك لەمەرجەكانى پىشەرەوىيە . ھەر بۆيە لەم كىشەيەشدا پىويستە قسەى سەربەخۆى بەكەين، نەلەبەر ترسو سەلمىنەو، خاترى يەككىتى بگرىن و نەلەبەر عاتيفەش بەكەينە ژىر كارىگەرى سىياسەتى حزبى كۆمۆنىستى كرىكارىيەو . ھەول بەدەين يەككىتى نىشتمانى و حزبى كۆمۆنىستى كرىكارى شەرەكەيان لەسەر چىيەو چ زىيانىكى بۇ كۆمەلگا ھەيە، ئاوا لەسەرى بدويىن و بىناسىن . ئەوان دوو حزبى سىياسىن و ووشىيارانە شەپىان ھەلبىزاردو و ووشىيارانەش لەرپىگى ئىعلامى جەنگىيەو دىرژەى پىدەدەن، ئىمە تىكەل بەم شەرە نەبىن و تەنھا ئەوہى بەقازانجى كۆمۆنىزم و كرىكارو ئازادى سىياسىيە لەسەرى بەجواب بىين و وەلامى دژەكانىان بەدەينەو .

بەپروايى من لەبارى پەرنىسبىشەو كۆمۆنىستەكان، تا ئەو كاتەى كار نەھاتوتە سەر يەكلاكردنەوہى دەسەلاتى سىياسى، ئەگەر دەرگىر نەبووبن، جەنگى ھەمىشە پراگەيەنراويان لەگەل احزابى بۆرژوازى نەبوو . شەپىكى سىياسى و كۆمەلايەتىيان ھەبوو، تەنھا لەپىرگەى تايبەت و ديارى كراودا گەيشتوتە جەنگ و پىكدادان، ئەوہى كۆمۆنىزمى كرىكارى كىرەوئە تايبەتەندى خۆيەتى و خۆشەختانە لەگەل

خۆشى بردۇيەتتى. من پىم وايە ئەو جۆرە سىياسەتە بەھىچ شىۋە يەك لەگەل ژيانى سىروشى كرىكاردا ناگونجى، نەلەبارى ئابوورى و نەلەبارى كۆمەلەيەتە يەو. خەبات و تىكۆشانى چىنى كرىكار كەلەشۇيىنى واقى خۆى جياتكردهو دەبىت بە شتىكى تر. ئىمە پىويستە بەھەموو شىۋە يەك خۇمان لەو سىياسەتە جەنگى يە بەدوور بگرين. ئەمە نەبۇ رىكخراوى سىياسى و نەبۇ چىنى كۆمەلەيەتە خىرناداتەو. ئەگەر كرىكاران پەپرەوى لىبەكەن وەك كرىكارانى ئىتالىيان لىدئى لەسەر دەستى باكۆنن و ئەگەر پەپرەويشى لىنەكەن خۆت وەك حزبى كۆمۇنىستى كرىكارىت لىدئى.

ئىمە كاتى خۆشى ئەمە يەككە لە جىاوازى يەكانمان و ھۆى جىابوونەو ھەمان بوو و لەو بارە يەو ھۆشدارىمان داو. كە بەداخەو ھەزىبى كۆمۇنىستى كرىكارى نەلەو ھۆشدارى يانەى ئىمە و نەلەو فرسەتەنى كەبۇى ھەلگەتو، كەلگى وەرنەگرتو، ئىمە دەبى بەشىوازىكى سىياسى خەباتكارانە كارو سىياسەتە خۇمان بەرىنە پىشەو ھەو ئەحزاب و دەسلەتە بۇرژوازىش (بەئىسلامى يەكانىشەو) وەك ئەمرى واقع لەمس بگەين و ھەول دەين رەگ دابكوتىن، نەك تۆپەل بىن و بەزەوىدا بخشىين.

6- ئازادى سىياسى و دەست پىوگرتنى مەسەلە يەكى زۆر گرنگە. كۆمۇنىستەكان ھەموو كاتىك بوواری ئەو ھەيان نەبوو ھەزىبى كارى علنى و قانونى بگەن، ئىستا كە فرسەتە ئەمە ھەيە دەبى حسابى لەسەر بگرى، ھەرچەندە ھىشتا ئەصل پاراستنى ئازادى سىياسى يە. ئازادى سىياسى دەسكەوتىكى گرنگى خەلكى كوردستانەو دەبى بەرگرى لى بگرى. معلومە كۆتايى ھەموو ئازادى يەكى سىياسى لەپۇژھەلەتدا يان شۇپشە يان سەركوت، بەلام دەست پىوگرتنى ئەو ئازادى يەو درىژكردەو ھەي ماو ھەكەى ھونەرىكى سىياسى يە، ناسىنى ئەم ھونەرەش مەسەلە يەكى گرنگە.

بەپرواى من بواری كارى علنى و قانونى زۆر ماو، تەنھا لەكاتى گەپانەو ھەي رىژىمى بەعسدا (چ بەداگرىكردەو ھەي پىت يان بەپىككەوتن لەگەل كوردستان) بواری كارى علەنى و قانونى نامىنى، ھەي ش لەپۇژسەيەكدا. بەلام دەبى مىكانىزمى كارى علەنى و قانونىش تىبگەين و ھەول دەين ئەو ھەبلە لەكۆتايى يەكە يەو لەدەستمان دەرچىت. نەك لەناو ھەراستەو دەستى لىشل كەين.

مەسەلە يەكى تر لەسەر ئازادى سىياسى ئەو ھەيە زۆر حزبى تر كەلە ھەكۆمەتدا نىن يان دەورىكى جزئى يان ھەيە لەھكۆمەتدا، بەرژەو ھەندى يان لەپاراستنى ئازادى سىياسى دا ھەيە. پىك ھىنانى ھاوكارى يەكى علەنى و قانونى بۇ پاراستنى ئازادى سىياسى (و ھەك ئۇپۇژسىيۇنىك) مەسەلە يەكى پىويستە، بەھەر ھۆيەكەو ھەي تە ئەمە يەككە لەگرتەكانى حزبە ئۇپۇژسىيۇنەكانى كوردستانە. كەكە متر لەيەك نىك بوون بەپىچەوانەو ھەزۇرجار ئۇپۇژسىيۇن لەگەل سولتەدا تحالفى كروو ھەي لىدانى ئۇپۇژسىيۇنىكى تر. ئەمە جەبھەى ئۇپۇژسىيۇنى لاواز كروو ھەي دەستى سولتەشى ئاوا لىتر كروتەو، پىچەوانە كروو ھەي ئەم ھاوكىشە يە دەورى كارىگەر دەگىرئى لەسەر ھىشتەو ھەي درىژكردەو ھەي ئازادى سىياسى و لەھەمان كاتدا دەستى سولتەش كورت تر دەكاتەو، بۇ داسە پاندىنى مەرج بەسەر ئازادى ھەلسورانى سىياسى دا.

7- ھەلامى سىياسى ئاماندارانە بەو كەس و لايەنانە بەدەينەو كە لەپەناى حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى يەو ھىرش دەكەنە سەر كۆمۇنىزم و چىنى كرىكارو كۆمۇنىستەكان بەگشتى. بۇرژوازى بۇ فرسەت دەگەرئى، گورزى خۆى لەكرىكارو كۆمۇنىزم بدات. ھەزەى ئىستاي حزبى كۆمۇنىستى كرىكارى فرسەتە باشى بەدەستەو ھەداو ھەي ئەوان، ئىمە مبدئى يەن پىرومان بەجۆرى شەپى (ھككەم) نى يە، بەلام لەوانەش بىدەنگ نەبىن و ھەلامى سىياسى و چىنايەتيمان ھەبىت بۇيان.

8- ھەولى جدى بەدەين پىشتى جەبھەى ئىمە خارچ نەبىت. بەلكو ھەر سەردەمە بەپىئى خۆى و لەمەيدانى ئەصلى دا بىمىنەو ھەي ئەم كۆمەلگايە لەھەموو سەردەمىكدا جىگاي زۆرى بۇ تىكۆشەران ھەيە، كۆمۇنىزمى كرىكارى كە لەحزبى كۆمۇنىستى ئىران جىابوو ھەي ئاويكى خراپى رىشت كە ھەموو ھىزەكانى خۆى بىردە دەروو ھەي تىوريزەشى كرو، بۇيە جىنشىنەكانىان لەھەموو تەنگانە يەكى بچووك و گەرەدا قاچى لىدەخشىنەو ھەي.

ئاسۇ غرىپ

ئابى 2000